

Status Drammen

Konjunktur Sørøst har
tatt tempen på de
økonomiske
forventningene til folk
og bedrifter i Drammen!

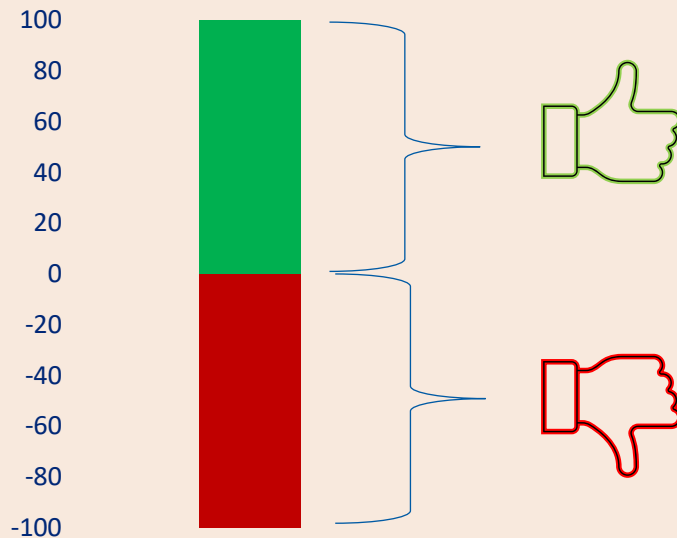
Drammens- bedrifiers forventninger

- Antall årsverk
- Omsetning
- Lønnsomhet
- Investeringer
- Etterspørsel

Forventningsundersøkelsen

Forventningsindikator

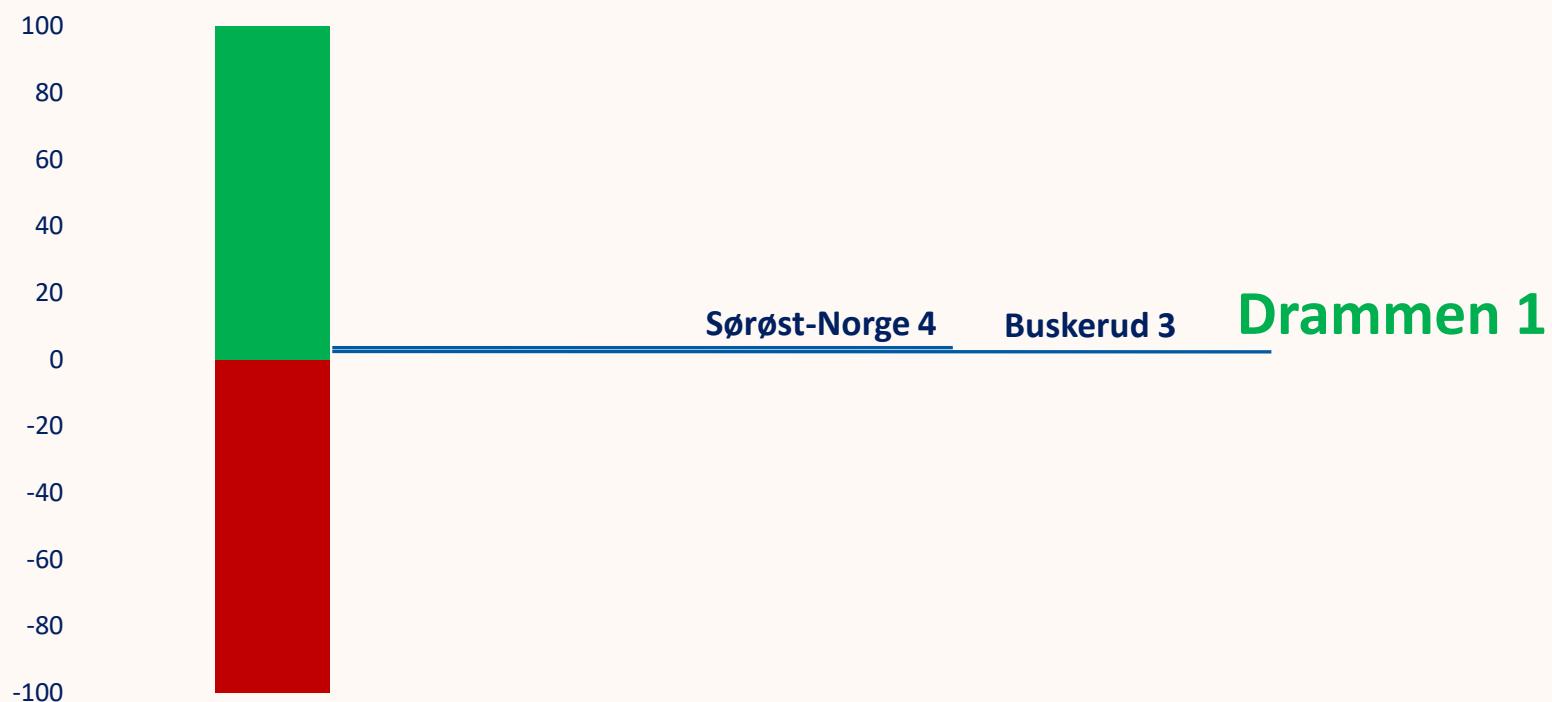

Om undersøkelsen:

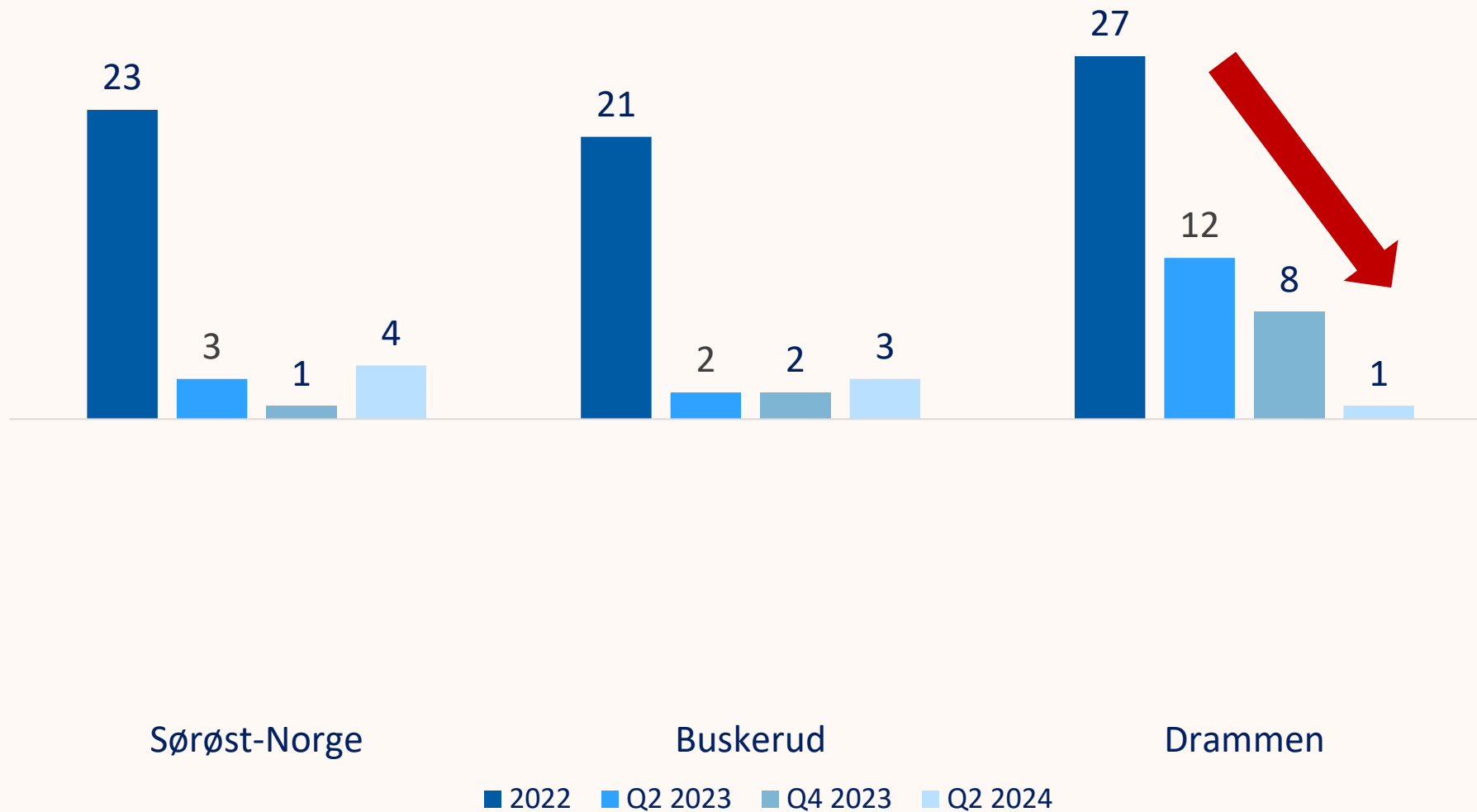
- Telefon/e-postintervjuer april og mai 2024
- Bedrifter med 2+ ansatte
- Daglig leder/økonomiansvarlig
- Antall intervju totalt: 846 (Drammen inkl Lier 144)
- Feilmargin +/- 2,4-6,0 (totalnivå)

Bedrifters forventninger til det neste året

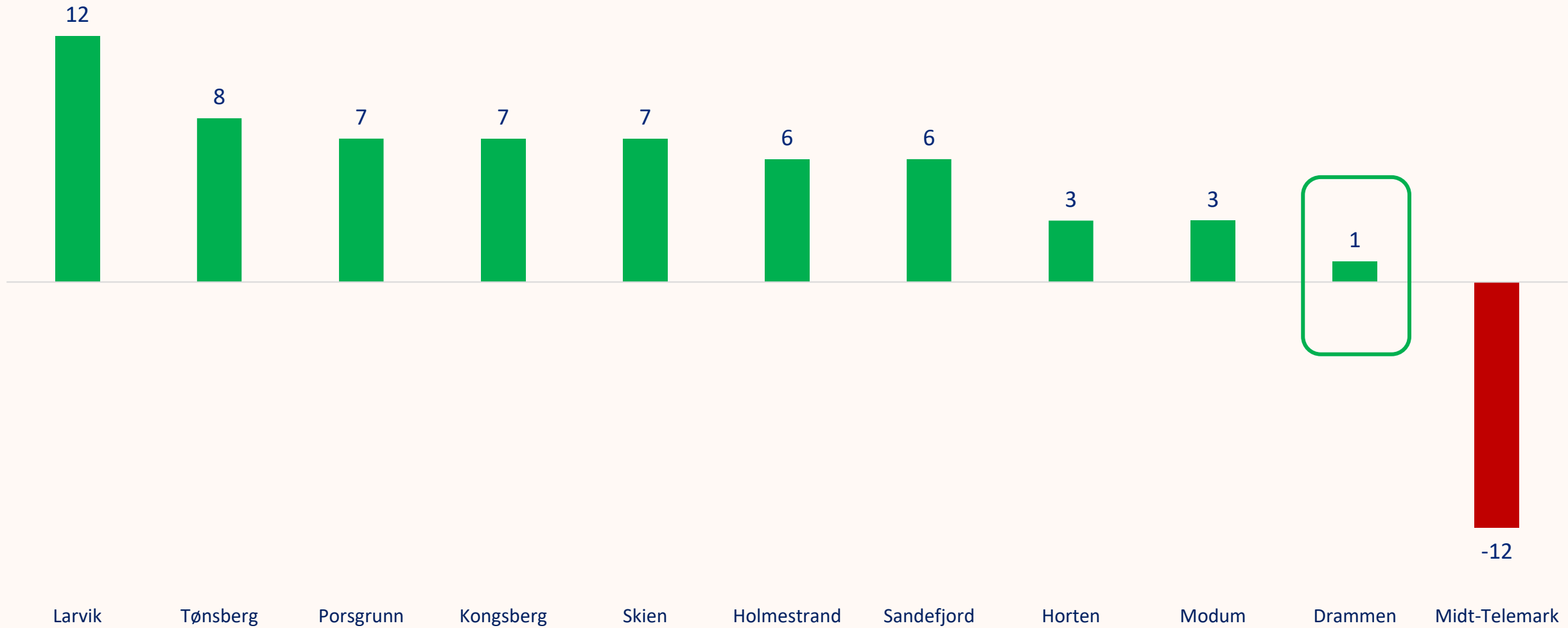
i Sørøst-Norge, Buskerud og Drammen

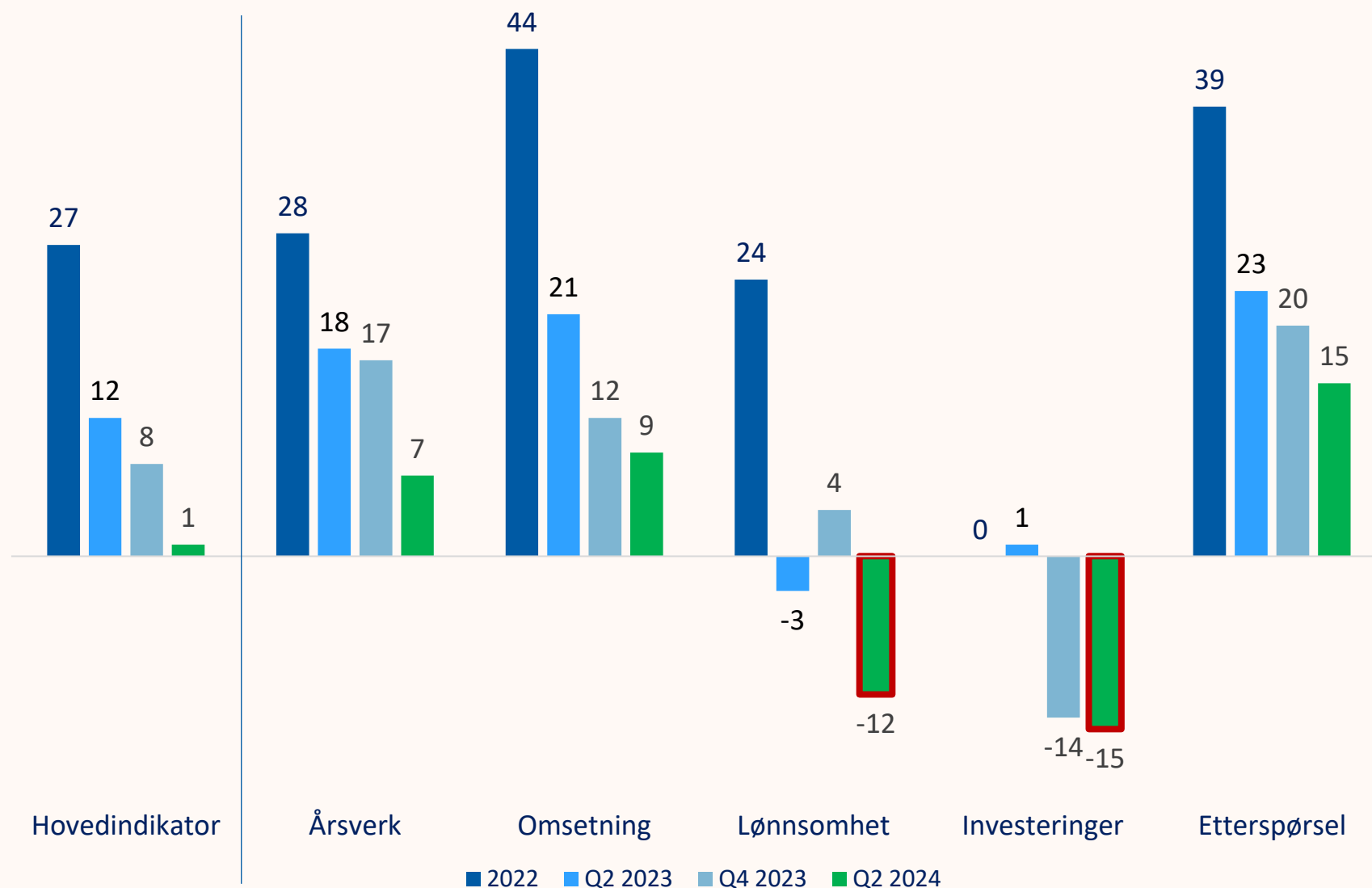
Lavere forventninger blant bedriftene siden 2022

Lokale forskjeller

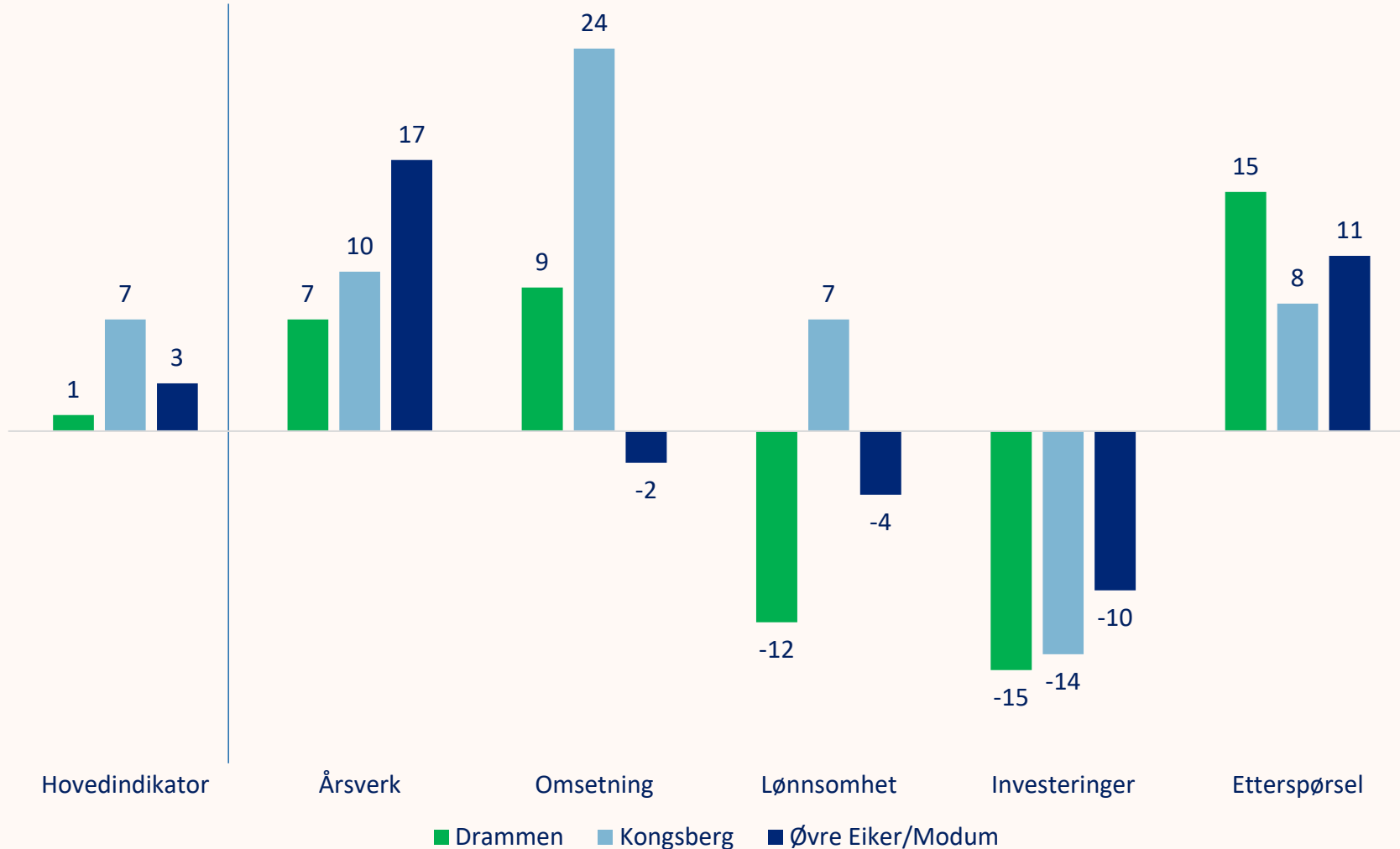

Historikk

- Mindre optimistiske på alle punktene det siste halvåret– spesielt lønnsomhet og årsverk
 - Nær bunn i Sørøst-Norge på forventninger til lønnsomhet og omsetning
- Historisk: Drammen litt mer optimistiske enn andre
 - Nå når de andre er på vei opp, er Drammen på vei ned.
 - Overoptimistiske?

Drammensbedriftene har noe lavere forventninger enn bedrifter i Kongsberg og Øvre Eiker/Modum

Kilde: Kantar 2024

Bedriftene i Drammen er gjennomgående mer negative enn Øvre Eiker/Modum og Kongsberg, med unntak av:

➤ Etterspørsel

Forskjellen er størst når det gjelder:

➤ Omsetning

Bransjeforventninger

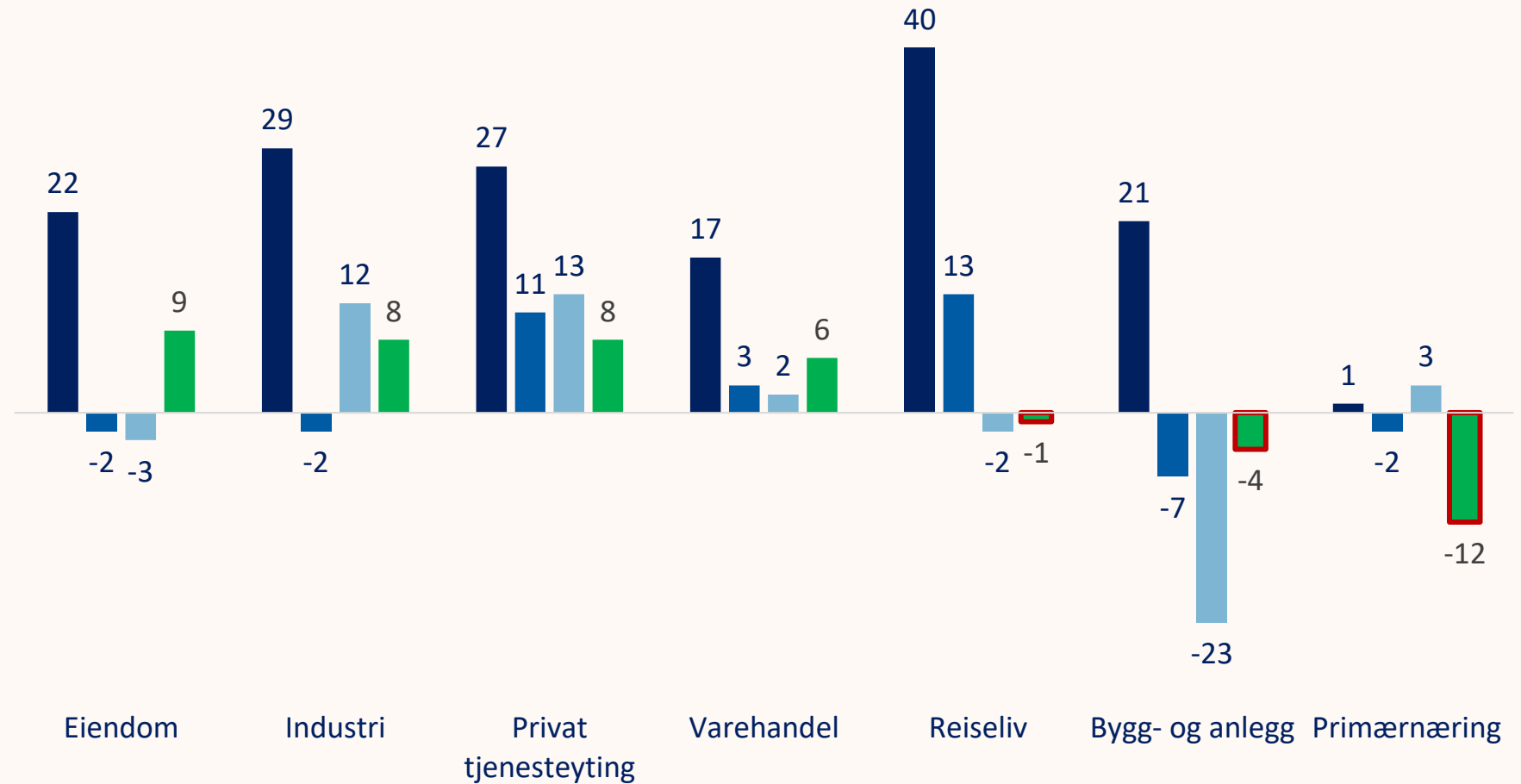
■ Q1 2022 ■ Q2 2023 ■ Q4 2023 ■ Q2 2024

Fortsatt gode forventninger hos

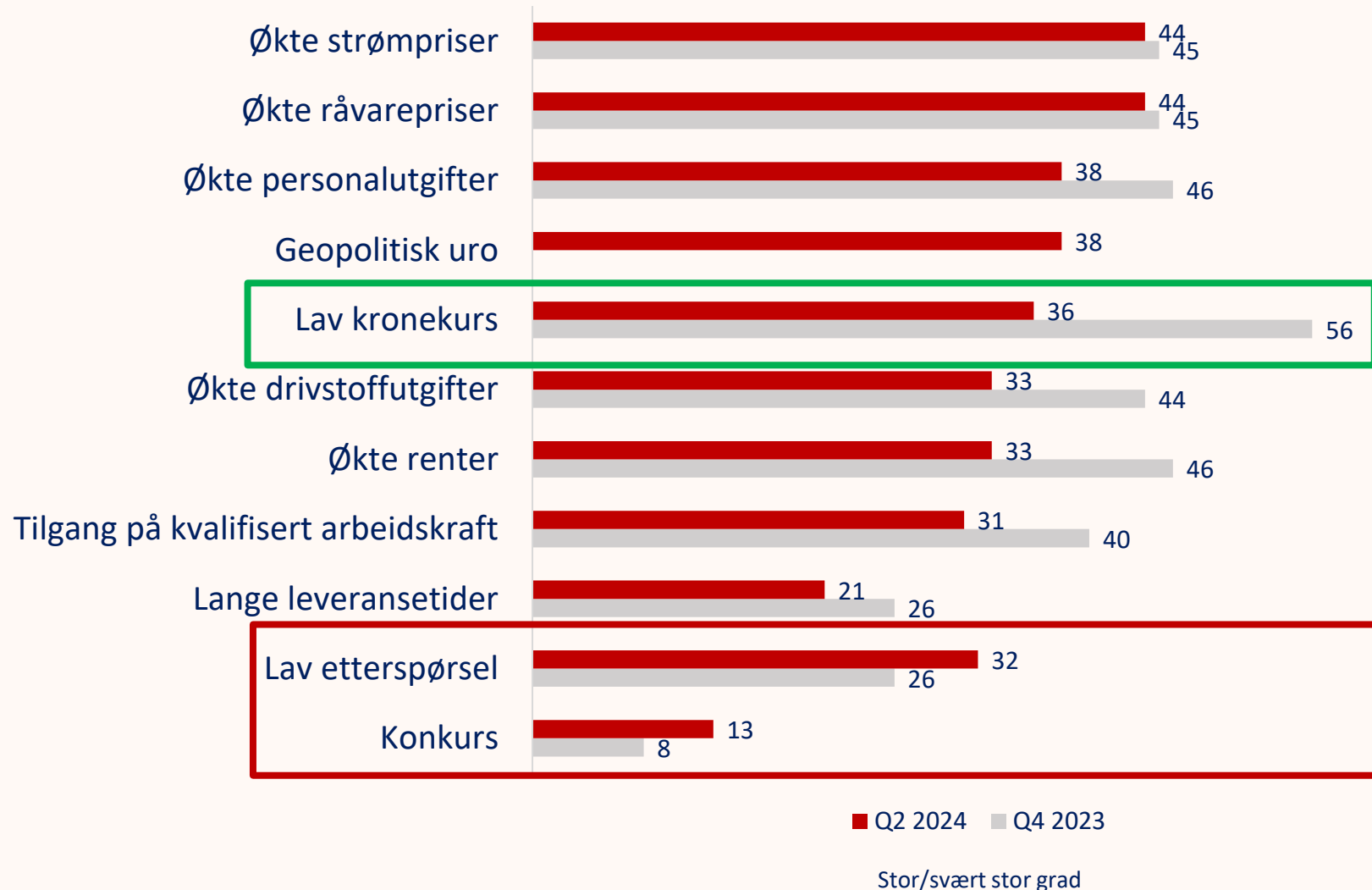
- Privat tjenesteyting
 - Industri
 - Varehandel

Skuta har snudd for

- Primærnæringen
- Bygg- og anlegg
- Eiendom

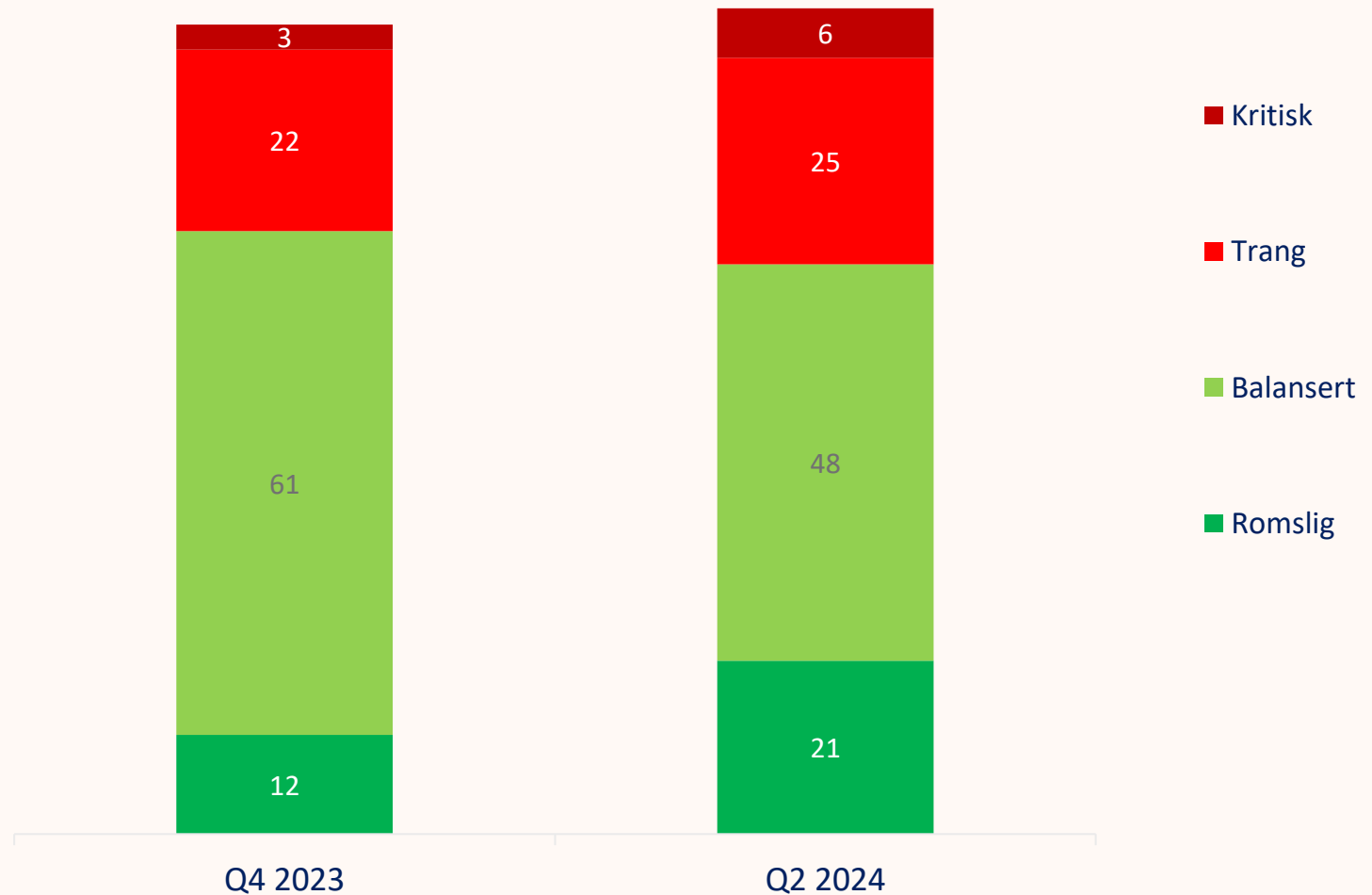

Drammensbedriftene er mindre bekymret nå enn for et halvt år siden, unntatt for etterspørsel og konkurs

31 % av bedriftene i Drammen opplever økonomien som trang eller kritisk

Vi har spurt: «Opplever dere økonomien i bedriften som...?»

- Flere bedrifter i Drammen opplever økonomien som trang/kritisk
 - Økning på 6% poeng på 6 måneder
- Flere bedrifter i Drammen opplever økonomien som romslig enn snittet for Sørøst-Norge

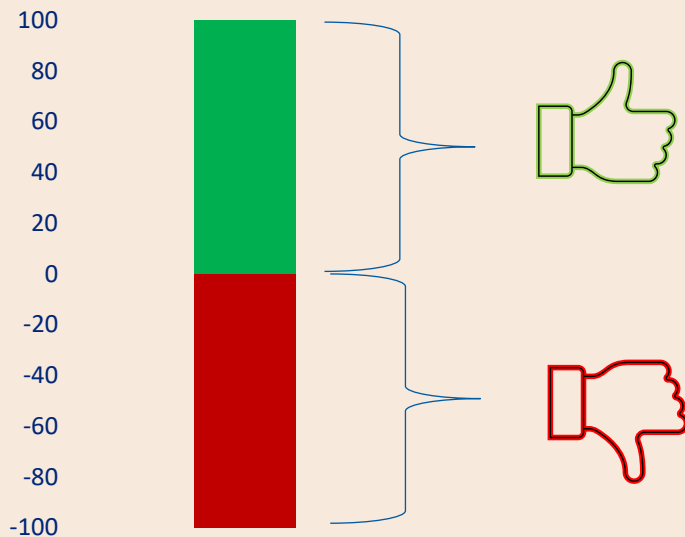
Folks forventninger

- Husstandens økonomi
 - siste år
 - neste år
- Landets økonomiske situasjon
 - siste år
 - neste år
- Er nå et godt tidspunkt for investeringer?

Forventningsundersøkelsen

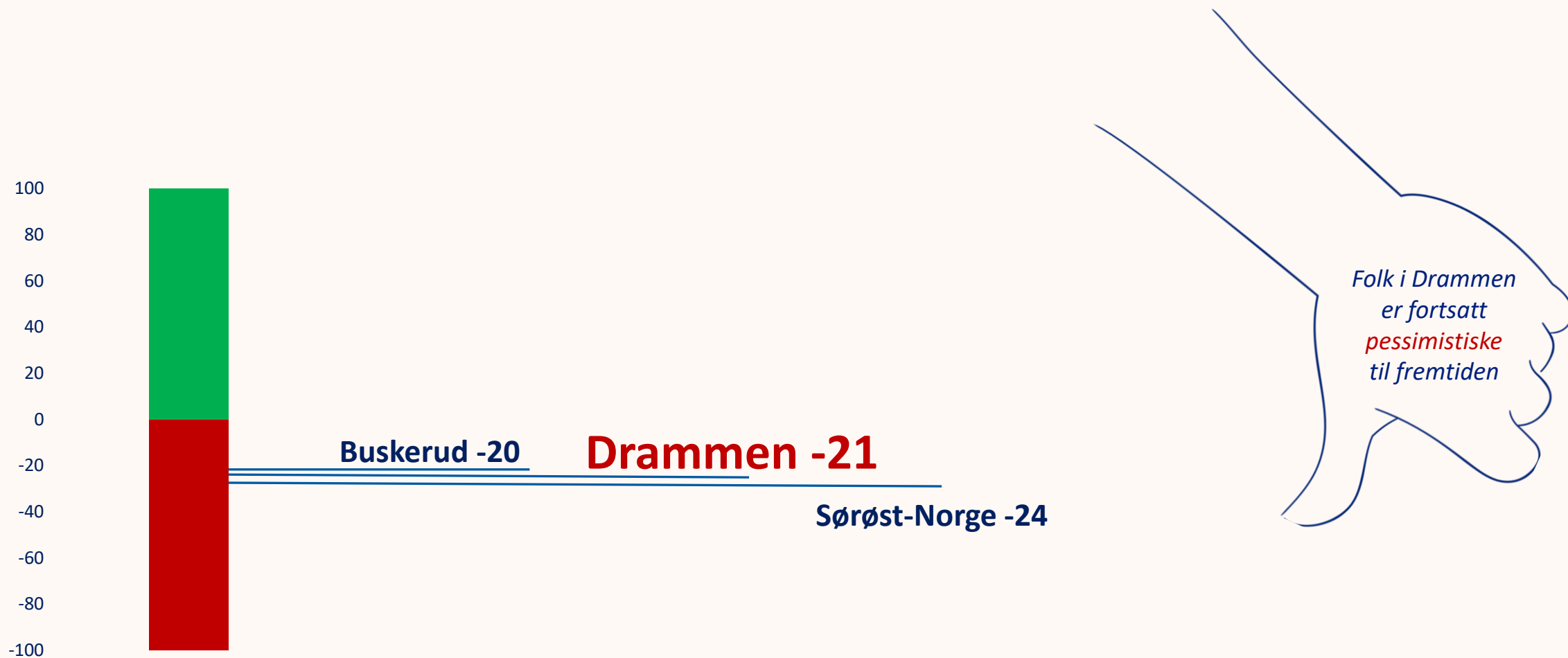
Forventningsindikator

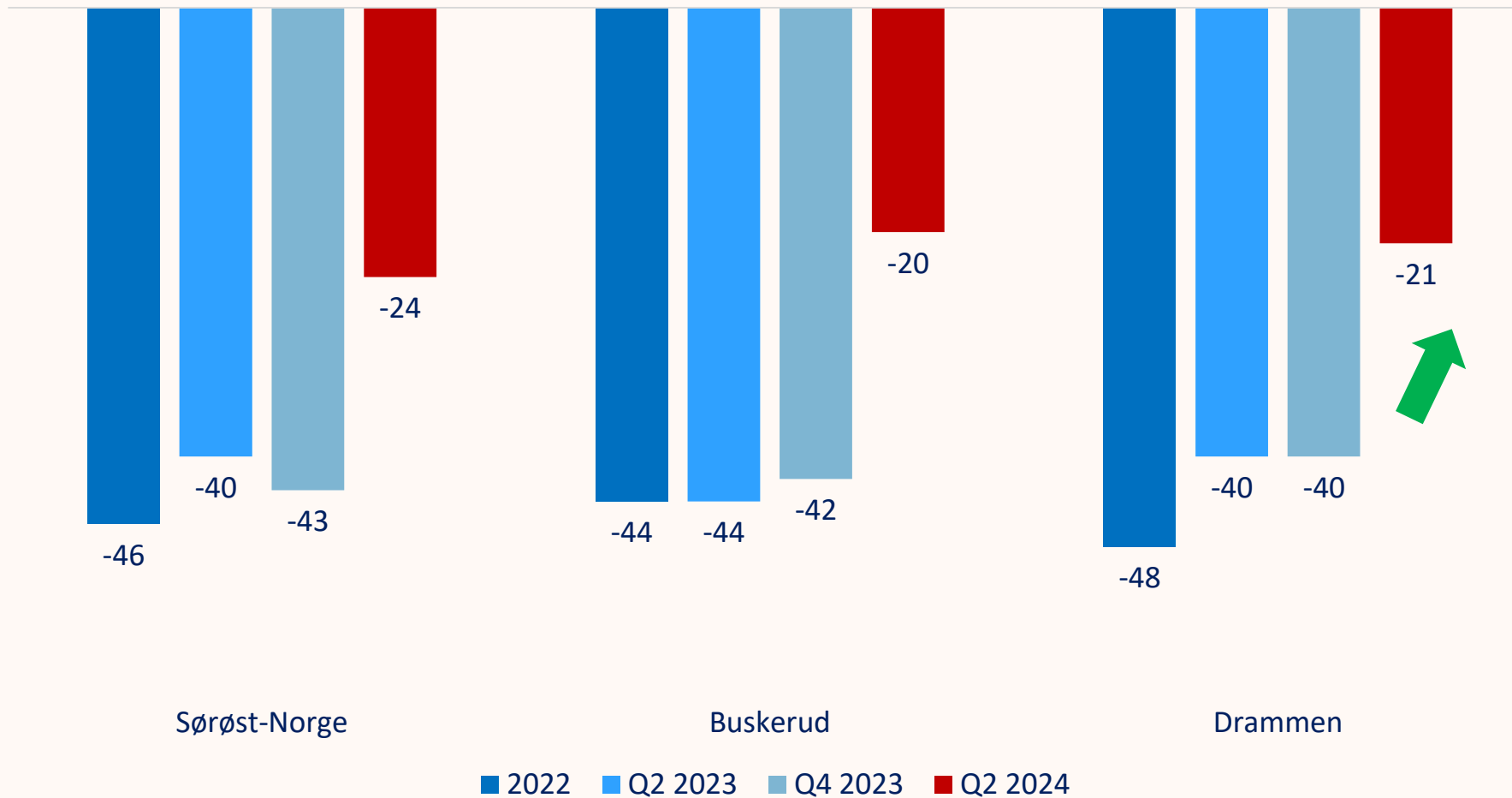
Om undersøkelsen:

- Nedre Buskerud, Vestfold og Telemark
- Intervjuene gjennomført i mai og juni
- Antall intervju: 1720 (157 i Drammen)
- Feilmargin +/- 2,0-4,7

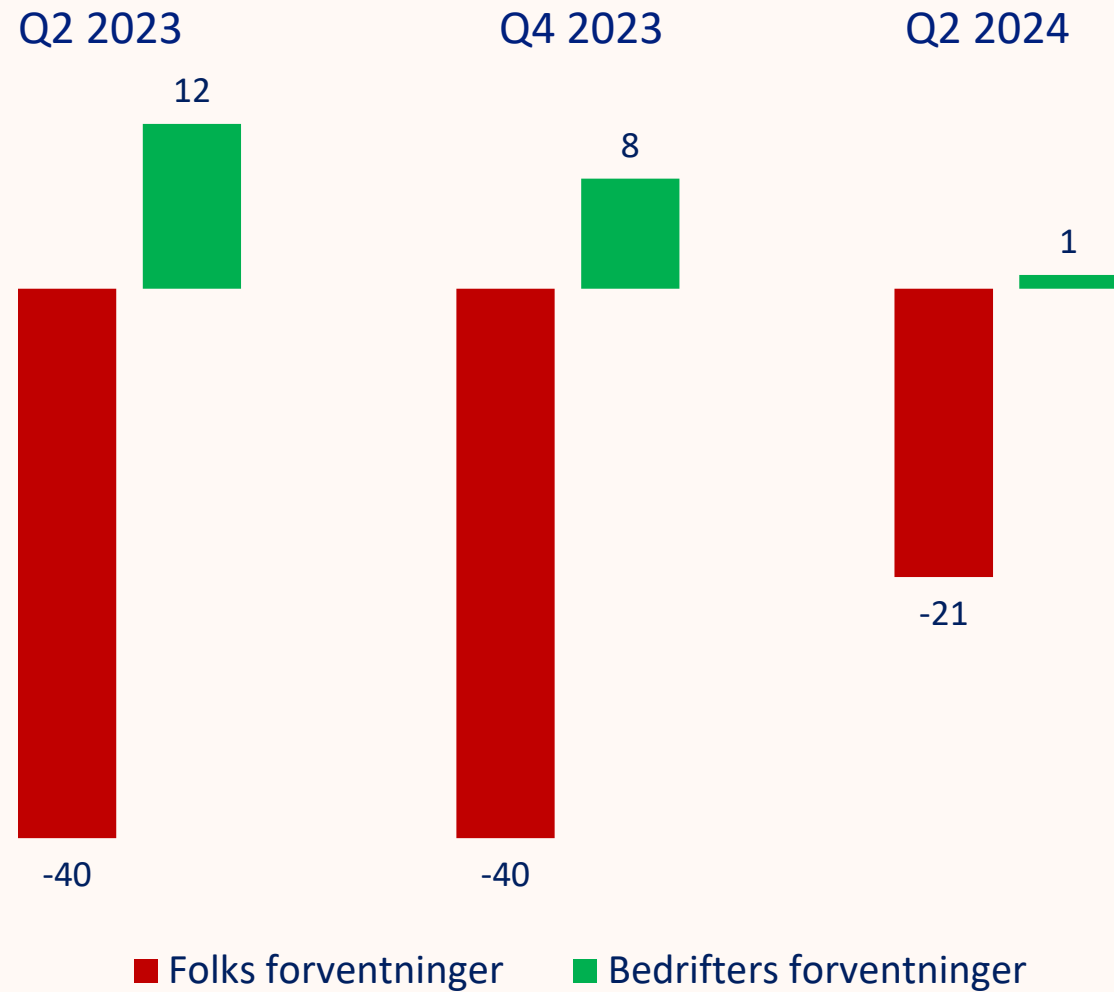
Folks forventninger til det neste året

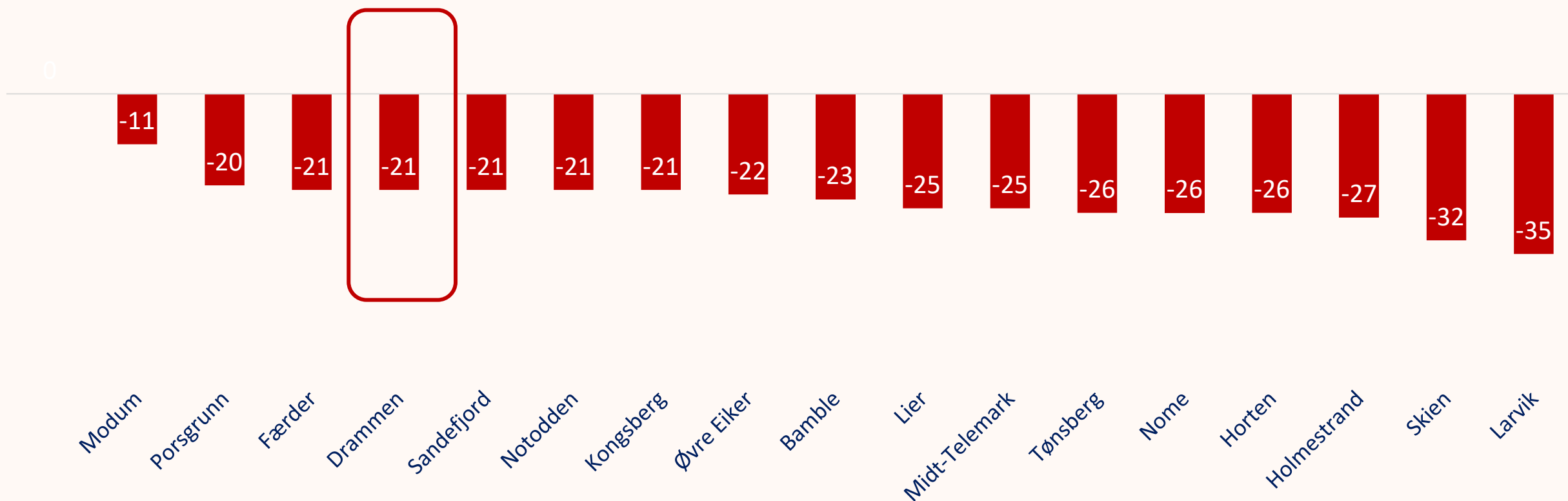
Folk er mindre pessimistiske enn på lenge

Folks vs. bedrifters forventninger i Drammen

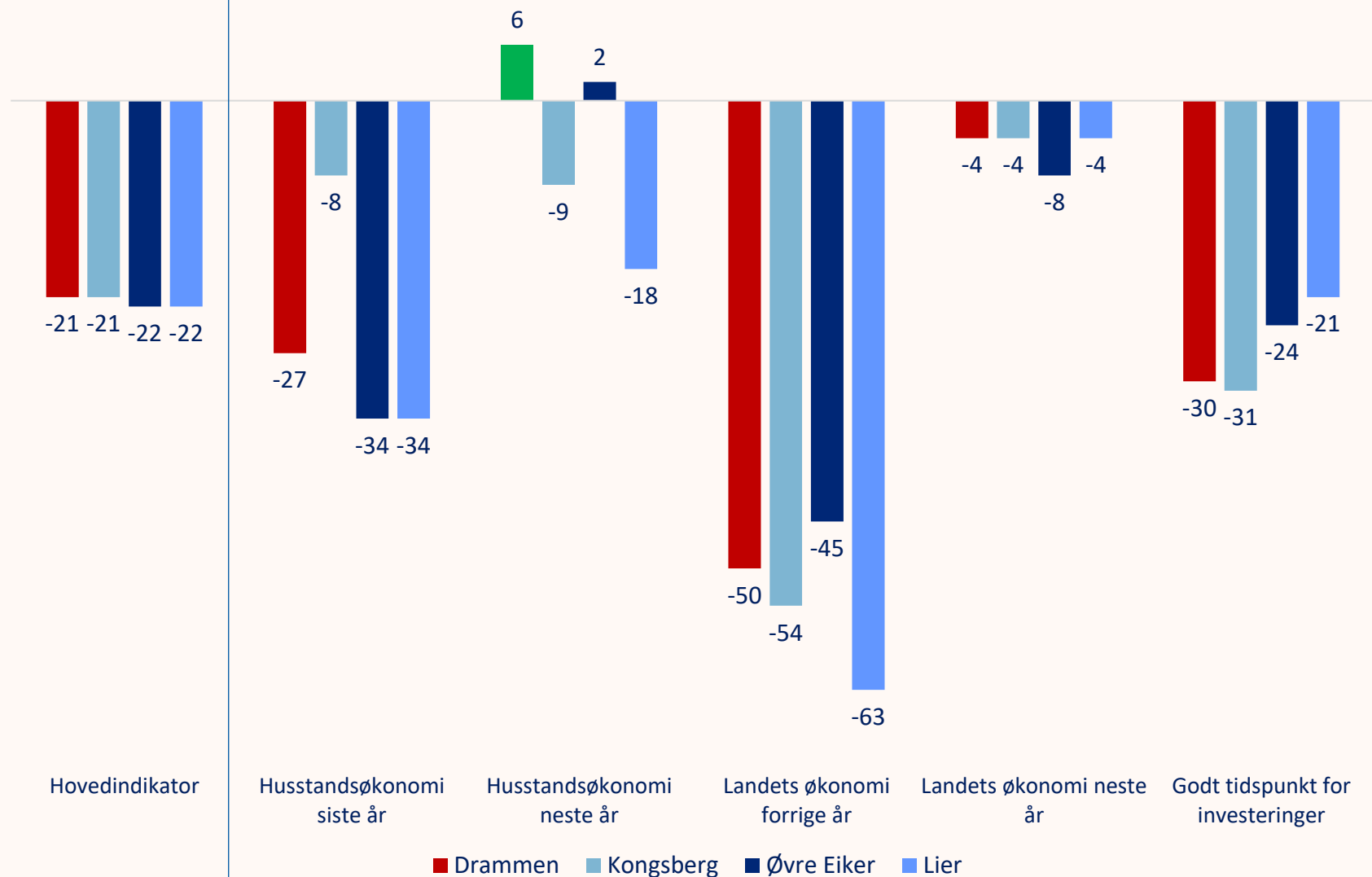

Lave forventninger blant folk i alle områder

Drammen sammenliknet med Kongsberg, Øvre Eiker og Lier

- **Drammen har høyere** Forventninger til egen økonomi det neste året!
 - Godt over snittet i Sørøst-Norge, høyest av de store stedene
- Ingen av stedene mener nå er et godt tidspunkt å investere
 - I hvert fall ikke Drammen og Kongsberg

Over halvparten i Drammen planlegger ikke å investere

Vi har spurt folk: «Planlegger du å gjøre noe av det følgende i løpet av det neste året?»

Økende investeringsvilje i

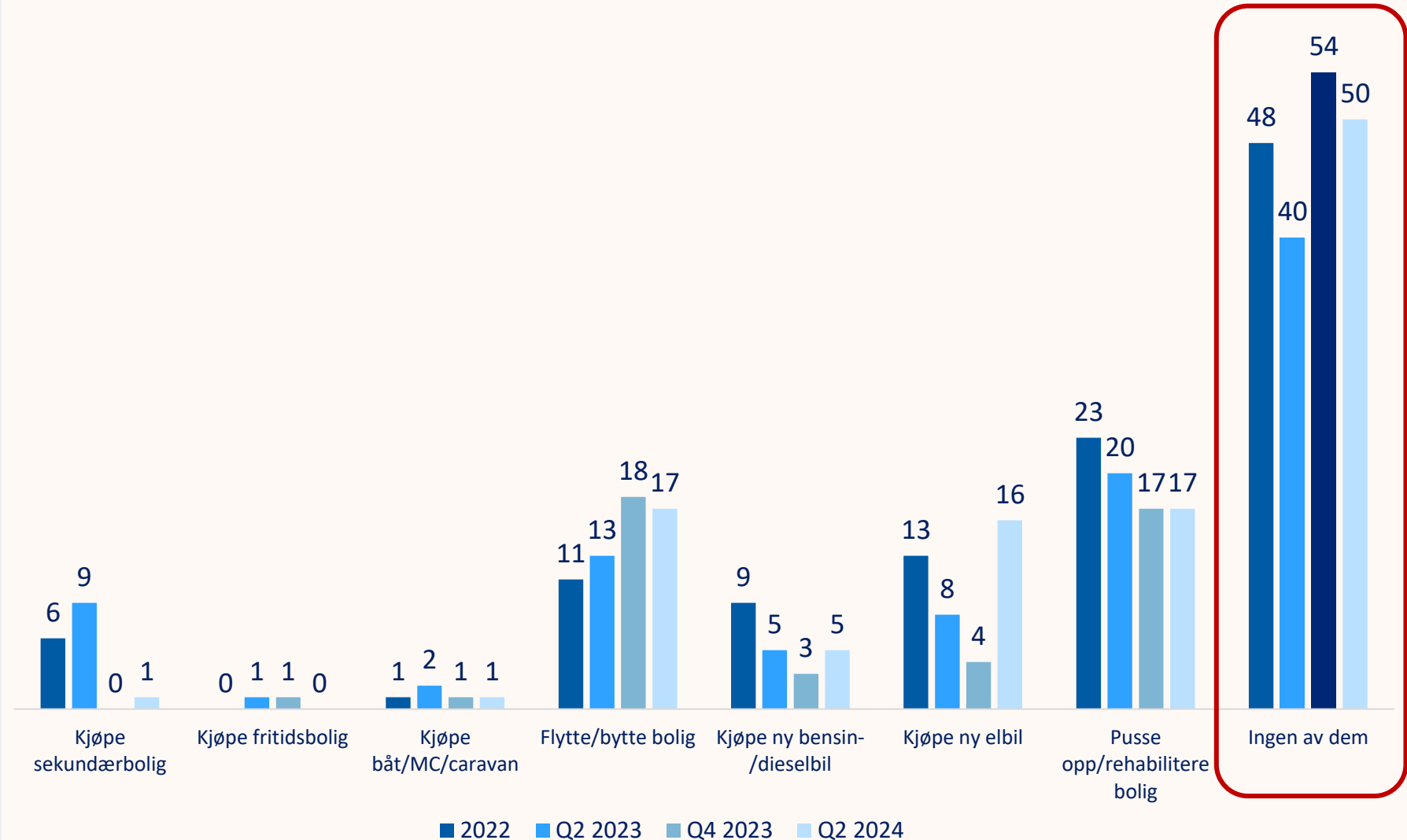
Drammen neste året, selv om viljen fortsatt er lav

- 50 % sier de ikke vil investere
- Mot 60% i Sørøst-Norge

Markant økning i innbyggere som ønsker å kjøpe elbil

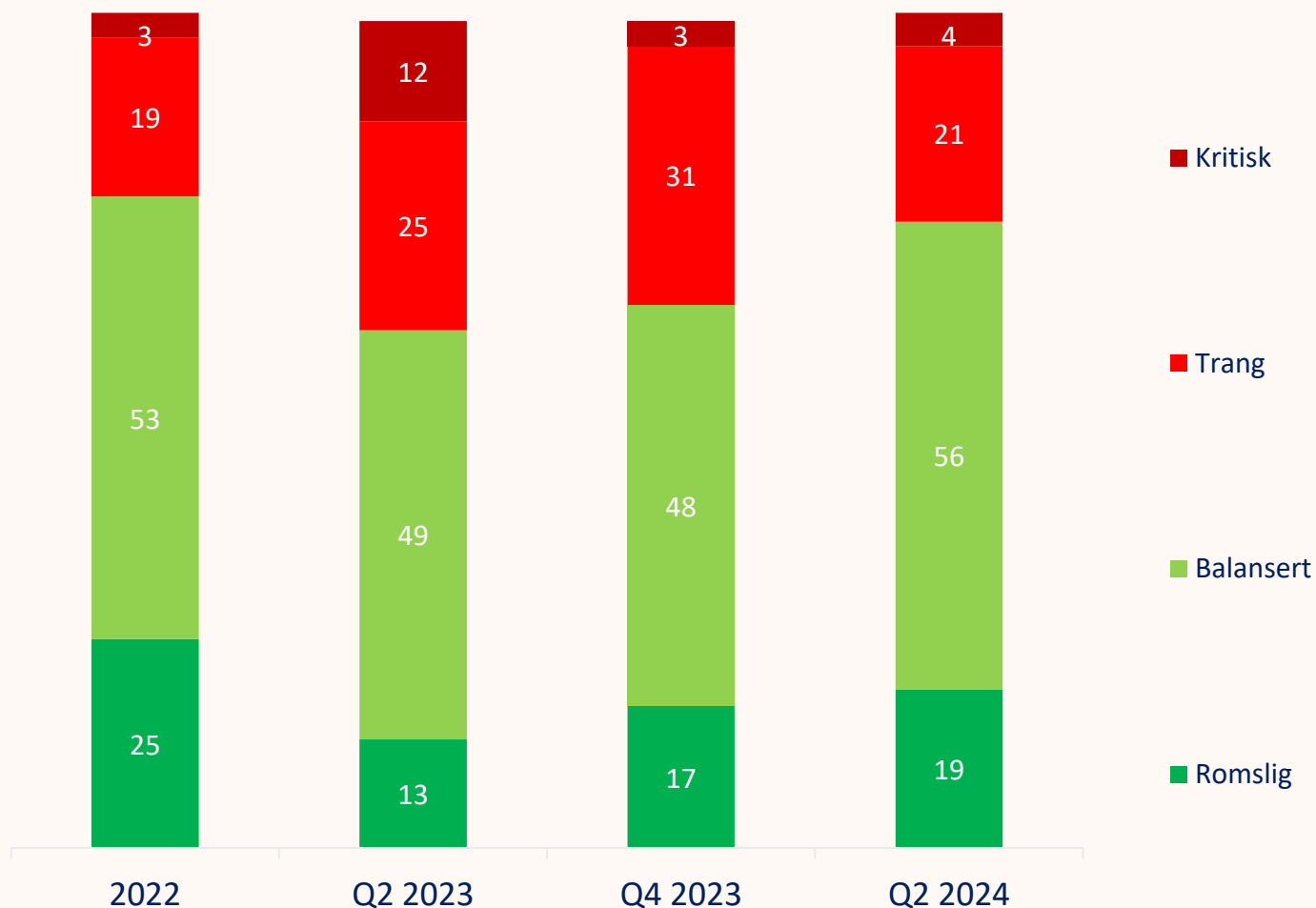
Veldig mange i Drammen skal flytte (dobbel så mange som snittet)

- I Kongsberg skal INGEN flytte

1 av 4 i Drammen opplever privatøkonomien som trang eller kritisk

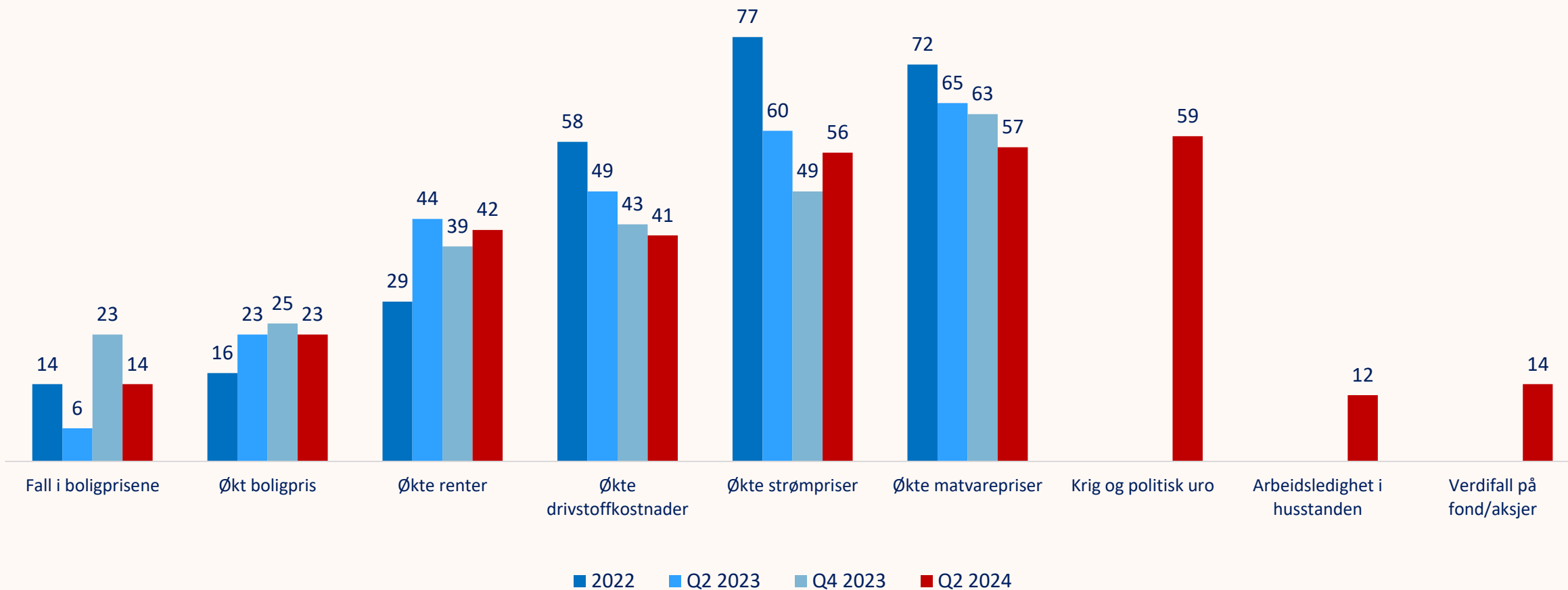
Vi har spurt folk: «Opplever du privatøkonomien din som...?»

30% i Sørøst-Norge
opplever egen
økonomi som
trang/kritisk

Stabilt nivå på bekymringene blant befolkningen i Drammen i 2024

Vi har spurt folk: «Er din husstand bekymret over følgende?»

■ Stor/svært stor grad

Småbarnsfamiliene i Sørøst-Norge er helt klart mer bekymret enn de yngste og eldste

	Under 30	30-44	45-59	60+
Fall i boligprisene	8 %	18 %	14 %	9 %
Økt boligpris	18 %	23 %	17 %	13 %
Økte drivstoffkostnader	24 %	43 %	41 %	31 %
Økte matvarepriser	34 %	71 %	58 %	46 %
Økte renter	24 %	55 %	40 %	21 %
Økte strømpriser	37 %	61 %	54 %	45%
Krig og politisk uro	24%	60%	65%	66%
Arbeidsledighet i husstanden	10%	16%	11%	4%
Verdifall på aksjer/fond	6%	19%	14%	12%

Bekymringene til de yngste har avtatt drastisk på et halvt år

	Q4 2023 Under 30	Q2 2024 Under 30
Fall i boligprisene	32 %	8 %
Økt boligpris	60 %	18 %
Økte drivstoffkostnader	52 %	24 %
Økte matvarepriser	71 %	34 %
Økte renter	51 %	24 %
Økte strømpriser	52 %	37 %

Drammen kommune som støttespiller

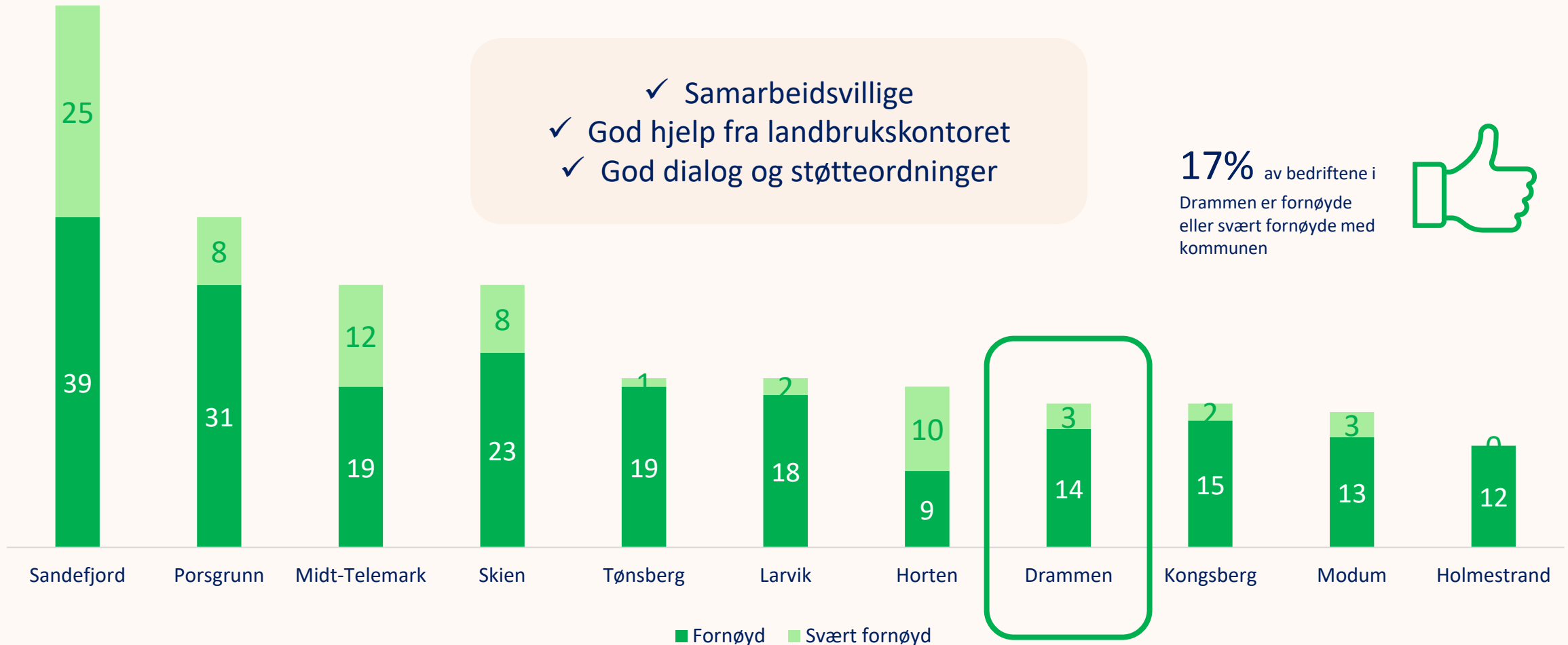
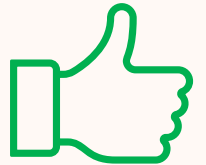

Lokale forskjeller på hvor fornøyde bedriftene er med kommunen

Vi har spurt: Hvor fornøyd er du med måten kommunen legger til rette for næringsvirksomhet på?

- ✓ Samarbeidsvillige
- ✓ God hjelp fra landbrukskontoret
- ✓ God dialog og støtteordninger

17% av bedriftene i Drammen er fornøyde eller svært fornøyde med kommunen

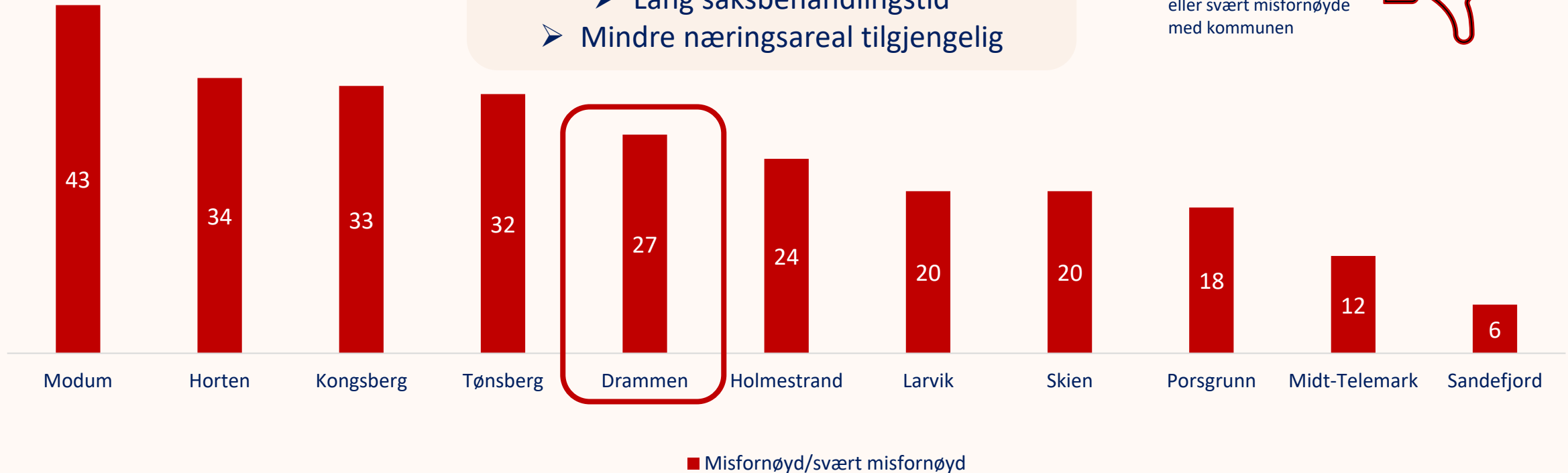
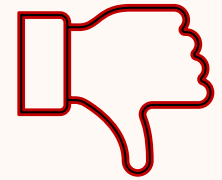

Lokale forskjeller på hvor fornøyde bedriftene er med kommunen

Vi har spurt: Hvor fornøyd er du med måten kommunen legger til rette for næringsvirksomhet på?

- For høy formuesskatt og kommunale avgifter
 - Lang saksbehandlingstid
- Mindre næringsareal tilgjengelig

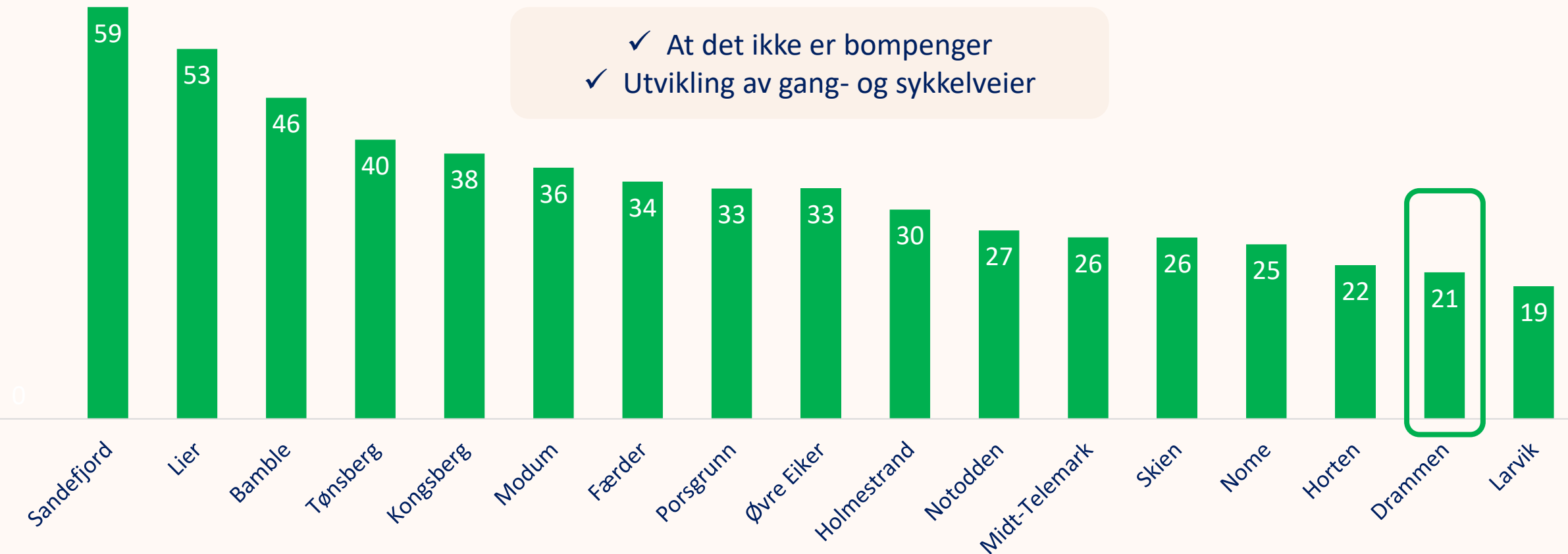
27% av bedriftene i Drammen er misfornøyde eller svært misfornøyde med kommunen

Lokale forskjeller på hvor fornøyde folka er med kommunen

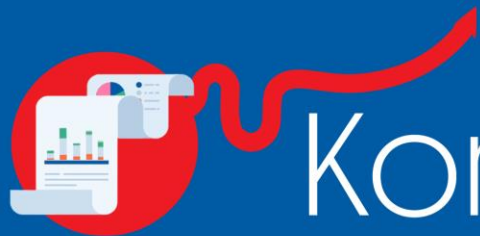
Vi har spurt: Hvor fornøyd er du med måten kommunen du bor i legger til rette for sine innbyggere på?

- ✓ At det ikke er bompenger
- ✓ Utvikling av gang- og sykkelveier

Svært fornøyd/fornøyd

Oppsummering

Konjunktur Sørøst

- **Bedriftene i Drammen er så vidt positive til det neste året**
 - Forventningene har stupt fra 2022
 - Lavere forventninger enn nærliggende steder
 - Færre mørke skyer i bygg/anlegg og eiendom, flere i landbruk
 - Mindre bekymringer, unntatt for etterspørsel og konkurs
- **Folk i Drammen er mindre pessimistiske enn for et halvår siden**
 - Lav investeringsvilje, men langt flere enn snitt vil flytte og kjøpe elbil i Drammen
 - Mindre bekymringer, mest bekymret for krig og politisk uro
 - Unge er mye mindre bekymret
- **Bedrifter og folk er sånn passe fornøyde med Drammen kommune**
 - Nærliggende kommuner kommer bedre ut
- **Økt fokus på energi**
 - Bedrifter vil ha energieffektive lokaler
 - Høyest andel miljøsertifiserte bedrifter i Drammen
 - Boligeiere planlegger energiltak